

44 . București | Punct: Băneasa Lac | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 179132.12

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Perioada modernă

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, Perioada modernă

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Cătălin Bojică, Andrei Mircea Măgureanu, Despina Măgureanu, Gheorghe Mănucu-Adameșteanu, Cristian Ștefan

Instituții: Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București

Rezumat

Obiectivul cercetării l-a constituit eliberarea de sarcină arheologică pentru un teren cu suprafața de 680 m², împărțit în trei loturi, pe care urmează a fi ridicate trei locuințe proprietate personală.

❑ Zona cercetată se află în imediata vecinătate a malului sudic al lacului Băneasa, pe o terasă ce prezintă o ușoară pantă spre lac.

❑ Pe suprafața cercetată au fost surprinse trei complexe de locuire, precum și un numeros material ceramic recoltat din stratul cu depuneri arheologice. Pe baza acestuia s-a constatat că locuirea poate fi atribuită în special epocii bronzului - cultura Glina. Au mai fost descoperite materiale ce pot fi atribuite epocii Latène și sec. XX. Descoperirile din epoca bronzului sunt cele mai bine reprezentate în suprafețele cercetate. Zona a suferit numeroase intervenții în perioada contemporană, la începutul cercetării înregistrându-se un strat masiv de pietriș adus pentru nivelare.

Raport

Obiectivul cercetării l-a constituit eliberarea de sarcină arheologică pentru un teren cu suprafața de 680 m², împărțit în trei loturi (proprietari Angelușiu Petru, Ghițulescu George, Viehmann Radu), pe care urmează a fi ridicate trei locuințe proprietate personală.

Zona cercetată se află în imediata vecinătate a malului sudic al lacului Băneasa, pe o terasă ce prezintă o ușoară pantă spre lac. Dimensiunile și orientarea N-S a casetei (C1) și a celor 10 secțiuni trasate (SI - X), au fost impuse de destinația și configurația terenului.

Secțiunile au avut dimensiunile de 2,50 x 20 m (9 secțiuni); 2 x 20 m (1 secțiune), iar caseta de 5,10 x 3,80 m.

Stratul vegetal până la cca. -0,25 m a fost înlăturat prin decapare mecanică.

Stratigrafia generală este următoarea:

- solul vegetal, cu o grosime ce variază între 0,07-0,25 m;
- stratul de pământ negru cafeniu, compact, gros de cca. 0,40 m, în care au apărut materialele arheologice (între -0,20 -0,60 m). Acestea sunt mai numeroase în partea superioară a depunerii;
- stratul de amestec între pământul negru cafeniu și lutul galben, steril din punct de vedere arheologic, cu o grosime de cca. 0,45 m (între -0,60 -1 m), în care mai apar sporadic fragmente ceramice;
- nivelul de lut galben, compact, - „solul viu” steril arheologic, apare în medie de la cca. -0,90 m.

Adâncimea maximă de săpare atinsă a fost de -1,10 -1,50 m.

Pe suprafața cercetată au fost surprinse trei complexe de locuire, toate în S. 10, precum și un numeros material ceramic recoltat din stratul cu depuneri arheologice. Pe baza acestuia s-a constatat că locuirea poate fi atribuită în special epocii bronzului - cultura Glina. Au mai fost descoperite materiale ce pot fi atribuite epocii Latène și sec. XX.

De asemenea, au fost recoltate bucăți de lipitură arsă provenite, cel mai probabil, de la pereții unor locuințe construite pe împletitură de nuiele. Deși sunt de mici dimensiuni, bucățile de lipitură păstrează amprente ale materialului lemnos cu diametrul cuprins între 0,7 cm și 3 cm.

Unele dintre acestea au păstrat o suprafață lisă. În compoziția lipiturii exceptând nisipul fin, nu au fost observate urme de materii vegetale (pleavă, paie).

Epoca Bronzului

Descoperirile din epoca bronzului sunt cele mai bine reprezentate în suprafețele cercetate.

Cpl. 1 - groapa a fost înregistrată la adâncimea -0,30 m, dar nu a fost surprins nivelul de săpare antic. Groapa a fost săpată din partea superioară a stratului de pământ negru cafeniu, pe care îl traversează și pătrunde în lutul galben. Diametrul maxim al gropii măsurat pe profilul de NE are 1,60 m. Umplutura era densă, ușor mai închisă ca nuanță față de pământul negru cafeniu. Conținea bucăți de cărbune de lemn de cca. 2 x 4/6 cm.

Inventar: fragmente din gura unui vas întregibil, buză, gât și umăr, spart pe loc, culoare cărămidie (d gurii=35 cm, d minim păstrat=27,2 cm). Vasul avea gura către S. Sub acesta au apărut bucăți de cărbune de lemn și buza unui vas cenușiu decorat cu „găuri-buton”; buză vas cu decor cu gaură-buton și brâu alveolat făcut cu unghia în pasta crudă de la stânga la dreapta (d gurii=21,4 cm); fragment dintr-o cană, din care s-a păstrat buza și urma torții pe umărul vasului, (d gurii=22 cm); fragment din fundul unui vas (d=7,6 cm); buză de vas cu gaură-buton (d gurii=31 cm); la -0,62 m se găsea un astragal ars.

În afara complexului descris mai sus, în suprafața cercetată au fost recoltate numeroase fragmente ceramice.

Acestea sunt dintr-o pastă uniformă, la care diferă cantitatea degresantului adăugat. Au fost observate în pastă nisip, pietricele, separat sau în combinație și cioburi pisate. Omogenitatea pastei este dată și de mărimea granulelor degresanților. Arderea vaselor a fost neuniformă, atât oxidantă cât și reducătoare, culoarea variind de la cărămiziu, la diverse nuanțe de ocru și cenușiu.

Ca elemente de decor au fost înregistrate următoarele: brâu alveolat în relief1; buton cilindric aplatizat; decor realizat cu măturica - maniera Besenstrich; „găurile-buton” realizate prin impresiune dinspre interiorul vasului; impresiuni făcute cu unghia, dispuse vertical sau ușor oblic2; mici proeminențe alungite, conice în secțiune

Nu a putut fi reconstituită integral forma nici unui vas. Din materialul tipic recoltat din secțiuni menționăm: torți în bandă; fragmente din mai multe roți miniaturale din lut, cu diametre probabile variind între 6,7 și 7,5 cm și 2 cm grosime. Pe una dintre fețele unei piese au fost incizate o serie de linii oblice.

Deși materialul descoperit este extrem de fragmentar se pot face câteva trimiteri la descoperiri asemănătoare.

Pentru un fragment dintr-un vas de dimensiuni medii, cu buza decorată cu creștături făcute prin impresiune cu unghia o bună analogie apare în stațiunea de la București – Roșu3.

Torți în bandă au fost găsite în jurul Bucureștiului în stațiunea eponimă4, la Glina - Cantina Fermei5, București – Roșu6, precum și în stațiunea de la Branet7, jud. Olt.

Rotițe din lut ars sunt menționate la Glina8 și la Branet9.

Pentru decorul caracteristic ceramicii de tip Glina, „găurile-buton” realizate prin impresiune dinspre interiorul vasului, menționăm doar descoperirile din stațiunea de la Glina10.

Epoca Latène

Cpl. 2a fost înregistrat la adâncimea -0,25 -0,30 m, în SX, acesta fiind și nivelul de săpare antic. Groapa a fost săpată din partea superioară a stratului de pământ negru cafeniu, pe care îl traversează și pătrunde în lutul galben. Pentru cercetare, groapa a fost secționată. Dimensiuni: la adâncimea de surprindere lungimea pe profilul de SV atinge cca. 4,50 m. În grund s-a conturat clar la -0,90 -1 m, La această adâncime dimensiunile s-au redus la 4,10 x 1,10 m. Fundul drept, se găsește la -1,20 m și are o lungime de cca. 3,50 m. Umplutura consta în pământ negru, afânat, pigmentat cu bucăți mici de cărbune de lemn, sub 1 cm.

Inventar: materialul tipic recoltat din Cpl. 2 se compune din: buză de vas cu „gaură-buton” sub buză, (d=16,6 cm). Prezența acestui fragment tipic în groapă, ca și a altor fragmente mărunte atribuite culturii Glină, se datorează antrenării acestora la săparea și umplerea acestui complex de locuire; buză de oală cu pereții drepți, pastă cărămie, omogenă, arsă uniform, degresant: nisip; buză de borcan, ușor invazată, cu brâu alveolat (d gurii=12,6 cm), pastă cărămie, omogenă, arsă neuniform, degresant: nisip, cioburi pisate; buză de vas cu pereții drepți, păstrează sub buză brâu alveolat în relief (d gurii =14 cm), pastă cărămie, omogenă, arsă uniform, degresanți: nisip și cioburi pisate; buză și perete de vas deschis cu gaură de reparație?/de suspendare?, pastă neagră-cenușie în spărtură, omogenă, arsă uniform, degresant: nisip cu granulație mare, (d=18,6 cm); vas borcan, dimensiuni medii, buză și perete cu o apucătoare, pastă cărămie la exterior, neagră în spărtură, omogenă, arsă neuniform, degresant - nisip cu granulație mare; apucătoare semi-circulară fragmentară, pastă cărămie, omogenă, arsă neuniform, degresant: nisip; fund de vas, pastă cărămie la exterior, neagră în spărtură, omogenă, arsă neuniform, degresant: nisip cu granulație mare, suprafața finisată îngrijit, (d=12,6 cm); fragment de creuzet, pastă cărămie la exterior, neagră în spărtură, omogenă, arsă neuniform, degresant: nisip cu granulație mare, (d=3,6 cm); fragment de perete de amforă de Chios 11, pastă fină, cărămie.

Dimensiunile gropii și forma dreaptă a fundului, fac probabilă ipoteza că acest complex de locuire ar fi o locuință. Fragmentul de amforă de Chios, apărut în sfertul de N al gropii asigură practic datarea complexului în sec. IV a.Chr.

Sec. XX

Cas. 1 - pe această suprafață a apărut doar ceramică smălțuită, fragmentară, care datează de la începutul sec. XX.

Zona a suferit numeroase intervenții în perioada contemporană, la începutul cercetării înregistrându-se un strat masiv de pietriș adus pentru nivelare.

Epocă necunoscută

Cpl. 3 - groapă (din S10) care la adâncimea de cca. -0,70 -0,80 m, are lungimea pe profilul de NE de cca. 1,10 x 0,30 m în grund. Umplutura este formată din pământ negru, afânat pigmentat cu bucăți mici de cărbune de lemn, sub 1 cm și de lipitură arsă. Drept inventar, au fost adunate fragmente foarte mici de oase și de ceramică care nu permit o atribuire culturală.

Informații suplimentare online

[Raportul 3334 din cronică.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
